

JA SOM BRÁNA K OVCIAM

biblický komentár otca Alberta Maggi, OSM, zdroj: www.studibiblici.it, video príhovor [TU](#)

Jn 10, 1-10

Ježiš povedal: „Veru, veru, hovorím vám: Kto nevchádza do ovčince bránou, ale prelieza inokade, je zlodej a zbojník. Kto vchádza bránou je pastier oviec. Tomu vrátnik otvára a ovce počúvajú jeho hlas. On volá svoje ovce po mene a vyvádza ich. Keď ich všetky vyženie, kráča pred nimi a ovce idú za ním, lebo poznajú jeho hlas. Za cudzím nepôjdu, ba ujdú od neho, lebo cudzí hlas nepoznajú.“

Ježiš im to povedal takto obrazne, ale oni nepochopili, čo im to chcel povedať. Preto im Ježiš znova vravel: „Veru, veru, hovorím vám: Ja som brána k ovciam: Všetci, čo prišli predom mnou, sú zlodeji a zbojníci, ale ovce ich nepočúvali. Ja som brána. Kto vojde cezo mňa, bude spasený; bude vchádzať i vychádzať a nájde pastvu. Zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil. Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie.

Za to, že otvoril oči slepému od narodenia, bol Ježiš náboženskými vodcami považovaný za Božieho nepriateľa, za hriešnika. Tak teraz sa Ježiš obracia priamo na nich, hovorí k farizejom v 10. kapitole Jánovho evanjelia, opisujúc takzvaných pastierov Izraela ako vlkov. Rovnako ako vlci, sú aj zlodejmi a zbojníkmi.

Zlodejmi, pretože sa zmocnili toho, čo im nepatrí, a zbojníkmi, pretože si násilím podriadili ľud. Pozrime sa ale na tento dôležitý Jánov úryvok, ktorý obsahuje veľmi prísne napomenutie pre tých, ktorí si nárokuje byť pastiermi ľudu.

Ježiš otvorene prehlasuje, že všetci tí, ktorí si nárokovali byť vodcami ľudu, sú zbojníci – použili násilie – a sú zlodeji, pretože sa zmocnili stáda, ktoré patrilo Bohu a nie im. A teraz sa zjavuje Ježiš, právoplatný pastier.

A právoplatný pastier sa opisuje ako ten, ktorý **“vchádza bránou a ovce počúvajú jeho hlas”**. Prečo ovce? Stádo je obrazom ľudu. Prečo počúvajú jeho hlas? Pretože ľudia nachádzajú v Ježišových slovách odpoveď Boha na potrebu plnosti života, ktorú vo svojom vnútri nosí každý človek. V tomto spočíva sila Ježišovho posolstva. Keď teda počúvame tento hlas, vidíme v Ježišovom posolstve odpoveď na svoju potrebu plnosti života; Ježiš ustanovuje osobný vzťah s každým z nás, **“volá svoje ovce po mene a vyvádza ich”**.

Výraz “vyvádza” je ten istý, ako bol použitý v Starom Zákone na označenie exodu. Ježiš oslobodzuje, vyvádza stádo z ohrady, z dvorca židovskej náboženskej inštitúcie, nie aby ho zatvoril do ďalšej ohrady, ale aby mu dal plnú slobodu. Evanjelista píše, že keď ich Ježiš **“všetky vyženie, kráča pred nimi a ovce idú za ním, lebo poznajú jeho hlas”**.

Človek verne nasleduje Ježiša, pretože v jeho hlase nachádza odpoveď na svoje potreby. Ježiš teda nezatvára ovce do inej ohrady, ale im darúva slobodu. Ježiš ešte potom ponúka ani nie tak konštatovanie, ako skôr radu: **“Za cudzím nepôjdu, ba ujdú od neho.”**

Ujst', takúto radu nám dáva Ježiš. Ujst' od tých, čo sa zdajú byť pastiermi, ale v skutočnosti sú vlkmi. A preto prinášajú iba skazu. A prečo od neho utečú? **“Lebo cudzí hlas nepoznajú.”** Ovce, stádo, ľud pozná hlas toho, kto ich miluje, a nie toho, kto ich chce využiť. A prečo je cudzí? Pretože nepočúvajú hlas ľudu, nie sú mu nablízku. Preto teda ľud nepočúva ich hlas, pretože im nemajú čo povedať.

Evanjelista ďalej hovorí: **“Ježiš im to povedal”**, farizejom, **“obrazne”**, ale zato veľmi veľmi jasne a prísne, **„ale oni nepochopili, čo im to chcel povedať”**. Ako to, že nechápu? Pretože nie sú jeho ovce. Netúžia po plnosti života. Samozrejme nie sú hluchí, ale sú zaťatí. Chápu, že ak príjmu Ježišovo poslanstvo, musia sa vzdať svojej moci, svojej prestíže, a namiesto toho aby ovládali, musia slúžiť druhým, presne tak ako Ježiš. A toto authority, vodcovia, farizeji, nechcú.

Oni chcú ľud ovládať, nie mu slúžiť. A tak Ježiš, keďže to nepochopili, ešte surovejším a zreteľnejším spôsobom tvrdí, že on je **“brána k ovciam”**, a pokračuje: **“Všetci, čo prišli predom mnou, sú zloději a zbojníci, ale...”** a hľa záver **“ovce ich nepočúvali”**.

Ľud je možné si podriaďiť prostredníctvom strachu, ale nikdy to nebude jeho voľba. Ľud môže byť ovládaný, podmanený, ale keď konečne počúva poslanstvo slobody, keď počúva poslanstvo lásky, nastáva jeho znovuzrodenie. Ježiš teda ubezpečuje, že ľud ich nikdy nepočúval. To oni im nariadili ich poslanstvo, prinútili ich, ale ich nepresvedčili.

Ježiš ale nevnučuje svoje poslanstvo, práve preto, že jeho slovo je presvedčivé. Práve táto vlastnosť odlišuje poslanstvo, ktoré pochádza od Boha, od poslanstva, ktoré od Boha nepochádza: to prvé je ponúknuté, pretože je poslanstvom lásky, a láska môže byť iba ponúkaná, nie vnútená. Poslanstvo náboženských vodcov je ale vnútené, je to nanútená doktrína. A prečo? Pretože i samotní vodcovia neveria v jej pozitívny účinok.

Ak je niečo dobré, netreba to nanucovať. A Ježiš pokračuje, tvrdiac že on je brána, ktorá sa ale nezatvára. Ježiš hovorí: **“Kto vojde cezo mňa, bude spasený; bude vchádzať i vychádzať...”** Ježiš neprišiel, aby nás zatvoril do novej ohrady, ale aby nám dal plnú slobodu, pretože iba tam kde je plná sloboda, je aj hodnosť a plnosť človeka.

A tu evanjelista píše, že **“nájde pastvu”**. A používa výraz, ktorý je v gréčtine „nomè”, čo sa veľmi podobá na „nomos”, čo znamená “zákon”. V Ježišovi teda nenachádzame doktrínu, ktorú treba zachovávať, ale pastvu, lásku, ktorá dáva pokrm pre život oviec. A znova zakončuje: **“zlodej prichádza, len aby kradol, zabíjal a ničil”**, Ježiš teda prirovnáva pastierov k zlodějom, čiže k vlkom. Tí, ktorí sa zdajú byť pastiermi, a mali by chrániť stádo pred vlkmi, sú horší než vlci, pretože vlkov sa ovce boja, ale pastierom dôverujú.

A Ježiš uzatvára: **“Ja som prišiel, aby mali život a aby ho mali hojnejšie”**. Vodcovia ľudu sa zmocnili ľudí, a tým spôsobili jeho záhubu. V mene Božom ľud zneužívali, obetovali ho pre svoje ambície, pre svoj smäd po moci, bez ohľadu na obety, ktoré vnucujú, a utrpenie, ktoré spôsobujú.

Ale teraz prišiel Ježiš a jeho poslanstvo je odpoveďou Boha na potrebu plnosti života, ktorú v sebe nosí každý človek. A ak počúvame tento hlas, na všetkých ostatných už nezáleží.

Preklad: Zuzana Černá